

dr hab. Katarzyna Dormus, prof. UKEN

Instytut Pedagogiki
Wydział Pedagogiki i Psychologii
Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

**Recenzja dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego
dr Doroty Grabowskiej-Pieńkosz w związku z ubieganiem się o nadanie stopnia
doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika**

Doktor Dorota Grabowska-Pieńkosz ukończyła studia w zakresie dwóch dyscyplin – pedagogiki i historii, uzyskując tytuły zawodowe magistra pedagogiki (2011) na Wydziale Nauk Pedagogicznych UMK w Toruniu oraz magistra historii (2021) na Wydziale Nauk Historycznych tej samej uczelni. Stopień doktora nauk społecznych uzyskała w roku 2015 na podstawie rozprawy „Nauczyciele szkół galicyjskich w literaturze pamiętnikarskiej. Studium z pedeutologii historycznej”. Praca została napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Władysławy Szulakiewicz.

Habilitantka związana jest z UMK w Toruniu, gdzie w pierwszej zatrudniona była jako pracownik nieetatowy, a następnie od 2016 roku do dziś jako adiunkt w Instytucie Nauk Pedagogicznych (Wydział Filozofii i Nauk Społecznych).

Zainteresowania naukowe Habilitantki dotyczą następujących obszarów badawczych: towarzystwa pedagogiczne na ziemiach polskich, pedeutologia historyczna, historia myśli pedagogicznej, biografistyka pedagogiczna, historia wychowania jako przedmiot badań i nauczania oraz źródła w badaniach historyczno-oświatowych.

Habilitantka przedstawiła dorobek naukowy, na który składają się zarówno publikacje z okresu przed uzyskaniem stopnia doktora, jak i po jego uzyskaniu. Przed uzyskaniem stopnia doktora opublikowała 3 artykuły w czasopiśmie naukowych oraz 4 rozdziały w monografiach naukowych, 7 recenzji oraz 7 sprawozdań. Wydała również drukiem swoją rozprawę doktorską. Warto odnotować te publikacje, choć formalnie nie podlegają ocenie. Po uzyskaniu stopnia doktora opublikowała 1 monografię autorską, 2 monografie współautorskie, 1 wydawnictwo źródłowe (współautorstwo), 9 artykułów w różnych czasopiśmie naukowych, 13 rozdziałów w monografiach naukowych 15 biogramów, 8 recenzji i 4 sprawozdania.

Ocena dorobku naukowego

Zanim zostanie zaprezentowana szczegółowa ocena rozprawy stanowiącej najważniejsze osiągnięcie naukowe, należy scharakteryzować dotychczasowe osiągnięcia naukowe Habilitantki, prowadziły one bowiem do realizacji celu jakim jest monografia Towarzystwa Pedagogicznego. Wspomniana monografia nie jest pierwszą w dorobku Habilitantki pracą dotyczącą działalności Towarzystwa Pedagogicznego. Jej powstanie zostało poprzedzone kilkoma artykułami, w których pojawiły się wątki, znajdujące w monografii swe rozwinięcie (np. powstanie Towarzystwa Pedagogicznego w kontekście rozwoju ruchu nauczycielskiego w Galicji, kształcenie nauczycieli, edukacja dziewcząt). Interesującym niewątpliwie tekstem jest artykuł poświęcony odbiorowi i krytyce działalności Towarzystwa Pedagogicznego przez inne stowarzyszenia nauczycielskie, o różnej orientacji zawodowo-politycznej. („Obraz działalności Towarzystwa Pedagogicznego na łamach wybranych czasopism pedagogicznych w latach 1868-1919” [w:] „Zachować dla przyszłości: sprawy szkolnictwa, oświaty i opieki w przekazie prasowym XIX i początków XX wieku”, red. I. Michalska, G. Michalski, Łódź 2018).

W pracach przynależących do nurtu pedeutologii historycznej widać wyraźną kontynuację badań z okresu rozprawy doktorskiej. Dwa spośród artykułów poświęcone aktywności nauczycieli z zaboru austriackiego („Aktywność patriotyczna nauczycieli z zaboru austriackiego w świetle źródeł pamiętnikarskich” [w:] „Społeczne, kulturowe i polityczne aspekty aktywności Polaków na przełomie XIX i XX wieku”, red. S. Wierzchosławski, Toruń 2015 oraz „Nauczyciele zaboru austriackiego w literaturze pamiętnikarskiej” [w:] „Umieszczeni w przeszłości. Pamięć w naukach pedagogicznych”, red. W. Szulakiewicz, Toruń 2016), wyraźnie swoimi korzeniami tkwią w rozprawie doktorskiej i wykorzystują treści w niej zawarte. Ciekawszym, choć też nawiązującym do rozprawy doktorskiej, jest artykuł „Emocje w pracy nauczyciela w świetle źródeł pamiętnikarskich”, opublikowany w czasopiśmie „Kultura i Wychowanie” 2017 nr 12. Odrębną pozycję w tym nurcie badawczym zajmuje tekst „<Przegląd Pedagogiczny> okresu II Rzeczypospolitej wobec projektów reform kształcenia nauczycieli” zamieszczony w czasopiśmie „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Pedagogika” 2015, z.426.

Powyżej wymienione zainteresowania Habilitantki, jak można przypuszczać, skierowały ją w stronę dwóch innych obszarów badań: biografistyki edukacyjnej oraz zagadnienia źródeł w badaniach historyczno-oświatowych. Wskazuje to na kontynuację zainteresowań badawczych oraz rozwijanie przez Habilitantkę umiejętności badawczych. Jak można zauważyć charakter podejmowanych badań prowadzi Habilitantkę do szczególnego

zainteresowania dwoma typami źródeł jakimi są pamiętniki oraz czasopisma. Warto w tym miejscu wspomnieć o udziale Habilitantki (wraz z A. Bołdyrew i J. Falkowską) w przygotowywaniu wydawnictwa źródłowego „Edukacja, oświata i wychowanie w procesie modernizacji społecznej w Królestwie Polskim i na Kresach w zaborze rosyjskim. Wybór publicystyki społecznej z lat 1905-2019” (w druku).

Mieszczącymi się w obszarze biografistyki edukacyjnej są artykuły: „Biografia pedagogiczna Mieczysława Opałka w literaturze pamiętnikarskiej” [w:] „Biografie pedagogiczne – konteksty źródłowe” red. W. Szulakiewicz (Toruń 2015) oraz „Ernest Kriek jako główny przedstawiciel wychowania nacjonalistycznego” opublikowany w czasopiśmie „Społeczeństwo i Rodzina” 2016, z.3. Warto podkreślić, że ten drugi artykuł wykracza poza granice historyczno-geograficzne (Galicja doby autonomicznej), które określały dotąd pole zainteresowań Habilitantki. Dotyczy bowiem pedagogiki niemieckiej okresu III Rzeszy. Należy też wspomnieć o kilkunastu przygotowanych biogramach działaczy społeczno-oświatowych, które zostaną opublikowane w planowanym wydawnictwie słownikowym w ramach grantu naukowego finansowanego przez MNiSW.

Kolejny kierunek badawczy prezentowany przez Habilitantkę dotyczy historii myśli pedagogicznej, zwłaszcza tej od noszącej się terytorialnie do ziem polskich, a czasowo do drugiej połowy XIX i pierwszej połowy XX wieku. W tym miejscu należy zwłaszcza wymienić monografię „Z myślą o Niepodległej. Polska myśl pedagogiczna przełomu XIX i XX wieku okresu międzywojennego” (Toruń 2019) napisaną we współautorstwie z J. Falkowską i W. Szulakiewicz.

Ważne miejsce w dorobku Habilitantki stanowią publikacje poświęcone rozważaniom na temat polskiej historii wychowania traktowanej jako przedmiot badań i przedmiot kształcenia pedagogów. Dużo uwagi poświęca Habilitantka tematyce rozwoju historii wychowania jako dyscypliny naukowej w swojej macierzystej uczelni - Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wymienić tu należy zwłaszcza współautorską monografię (wraz z J. Falkowską) „Historia wychowania na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika” (Toruń 2018) oraz artykuł „Historia wychowania jako przedmiot edukacji pedagogów” [w:] „Historia wychowania u progu XXI wieku. Potrzeby badań naukowych i edukacyjnych”, red. A. Meissner, R. Ślęczka (Kraków 2024).

Elementem dorobku naukowego Habilitantki, na który trzeba wskazać są recenzje naukowe, które stanowią ważny element pisarstwa naukowego służącego przygotowaniu się do roli samodzielnego pracownika naukowego. Rozwijają też umiejętność podejmowania i

prowadzenia dyskusji naukowej. Należy podkreślić, że były one publikowane w uznawanych przez środowisko naukowe czasopismach.

Omówiony dorobek naukowy jest wartościowy i rzetelny. Można w nim wskazać szereg pozycji, które uzupełniają rozprawę wskazaną jako główne osiągnięcie naukowe. Habilitantka opiera się na solidnej i szerokiej analizie źródeł różnego pochodzenia, umiejętnie je analizuje, a jej ustalenia wnoszą wiele nowych elementów do współczesnej historiografii.

Ocena najważniejszego osiągnięcia naukowego

Praca zgłoszona jako główne osiągnięcie naukowe nosi tytuł „Towarzystwo Pedagogiczne (1868-1921). Założenia ideowe – przemiany organizacyjne i programowe – główne kierunki prac oświatowych” (Toruń 2023). Jak podaje Autorka wybór tematu podyktowany był chęcią ukazania działalności Towarzystwa Pedagogicznego, instytucji będącej przez długi czas „jedyną organizacją nauczycielską na terenie zaboru austriackiego, występującą w obronie interesów szkolnictwa elementarnego” (s.10). Wybór ten jest tym bardziej uzasadniony, że nie istnieją opracowania ukazujące całokształt tej działalności. Monografia zapełnia zatem lukę istniejącą w polskiej historiografii.

Rozprawa jest klasyczną monografią instytucji oświatowej. Książka ma układ chronologiczno-problemowy, jej konstrukcja jest jasna i logiczna. Praca składa się z sześciu rozdziałów. Autorka omawia w nich kolejno genezę, strukturę i etapy rozwoju Towarzystwa, rolę poszczególnych członków w kształtowaniu się i rozwoju tej instytucji, działania i wkład Towarzystwa w rozwój szkolnictwa galicyjskiego (szkolnictwo elementarne, żeńskie oraz szkoły przemysłowe) oraz działania podejmowane w obronie interesów zawodowych nauczycieli, prowadzoną przez Towarzystwo popularyzację nauki oraz pozaszkolne działania mające na celu aktywizowanie uczniów. Pracę zamyka merytorycznie napisane zakończenie, a ponadto zamieszczono indeks osobowy oraz aneks zawierający materiały ikonograficzne i fragmenty dokumentów oraz biogramy zasłużonych członków Towarzystwa stanowiące uzupełnienie zbiorowego portretu zasłużonych członków Towarzystwa przedstawionego w rozdziale drugim.

Trzeba w tym miejscu zwrócić uwagę na trafną charakterystykę Towarzystwa jako stowarzyszenia o charakterze oświatowo-pedagogicznym i zawodowym, o ogólnogalicyjskim zasięgu działania i stawiającego sobie za cel zjednoczenie środowiska nauczycielskiego oraz wszystkich zainteresowanych problemami oświatowymi osób w celu podjęcia zbiorowej pracy w zakresie wychowania publicznego. Walorem pracy jest umiejętne ukazanie genezy Towarzystwa, jako instytucji powstałej w wyniku działań oddolnych, będącej odpowiedzią na

wyraźnie rysujące się potrzeby społeczne (szczególnie w środowisku nauczycielskim). Ukazana została także ewolucja ideowa stowarzyszenia w kolejnych okresach jego działalności.

Autorka przedstawia również społeczny odbiór prowadzonej przez Towarzystwo działalności. Doceniając jego wkład, w bardzo wyważony sposób, pokazuje i tłumaczy proces odpływu członków rekrutujących się ze środowiska nauczycieli szkół ludowych oraz wyodrębnienia się kolejnych organizacji o charakterze związków zawodowych grupujących nauczycielstwo ludowe, wskazując jako przyczynę zachowawczy charakter działań władz stowarzyszenia i jego uległość wobec władz oświatowych. Charakteryzuje też proces wyodrębniania się grupy nauczycieli szkół średnich. W tym kontekście podnosi problem, z którym Towarzystwo musiało się coraz silniej zmagać, a mianowicie konkurencji ze strony innych stowarzyszeń nauczycielskich, która powodowała m.in. zmniejszanie się liczby członków czy przygasanie działalności odczytowej.

W pracy ukazano nie tylko sukcesy Towarzystwa, ale również i te obszary, w których sukcesów nie osiągnęło lub w których spotkały go niepowodzenia. Pozwala to na ukazanie pełnego, obiektywnego obrazu działalności Towarzystwa. Odnośnie oceny pracy Towarzystwa i jego osiągnięć polemizowałabym z Autorką, która wyodrębnienie się z niego Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych traktuje w kategoriach porażki. W moim przekonaniu był to jedynie efekt jak najbardziej naturalnego procesu wyłaniania się pewnych grup prezentujących specyficzne potrzeby i szukania dla siebie odpowiednich ram i form działania. Jedna organizacja nie była w stanie objąć swą działalnością ogromnego obszaru różnego typu zagadnień oświatowych i zawodowych nauczycieli, stąd dochodziło do procesu pączkowania nowych organizacji.

Rozdziały, w których zostały opisana działalność Towarzystwa, cechuje duża szczegółowość, co zapewne wynika z charakteru wykorzystanych źródeł (np. sprawozdania) narzucających tego typu narrację.

Wybór historii działalności Towarzystwa Pedagogicznego jako przedmiotu refleksji historiograficznych wymagał analizy wielu tekstów źródłowych oraz opracowań. Autorka wykorzystwała źródła rękopiśmienne oraz różnorodne źródła drukowane, wśród których szczególne znaczenie miały druki urzędowe, dokumenty regularnie wydawane przez Towarzystwo, artykuły i prace członków Towarzystwa, informacje zamieszczane w czasopiśmie, zwłaszcza w „Szkole” będącej organem Towarzystwa. Wykorzystała również szeroko istniejące opracowania naukowe – zarówno te o charakterze podstawowym, omawiające zagadnienia generalnie, jak i przyczynkarskie.

Kwerendę archiwalną i biblioteczną prowadziła w instytucjach krajowych i zagranicznych: w Archiwum Historycznym Ukrainy we Lwowie, archiwach wileńskich, w Bibliotece Narodowej w Warszawie, Bibliotece Jagiellońskiej, Wojewódzkiej Bibliotece Pedagogicznej w Krakowie, Bibliotece Naukowej PAN i PAU w Krakowie oraz Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu. Wykonała niewątpliwie ogromną pracę heurystyczną. Żałować jedynie należy, że nie dotarła do Archiwum ZNP w Krakowie, gdzie znajdują się również materiały dotyczące Towarzystwa Pedagogicznego. Szkoda również, że w przypisach dotyczących wykorzystanych materiałów archiwalnych przytacza same sygnatury, nie podając tytułów dokumentów – utrudnia to zorientowanie się, jakiego rodzaju materiały zostały w danym przypadku wykorzystane.

Jak deklaruje Autorka celem monografii było „ukazanie różnorodnych działań inicjowanych i realizowanych przez lwowską organizację na rzecz szkolnictwa i środowiska nauczycielskiego z myślą o rozwoju całego społeczeństwa polskiego” (s.8). Pytania badawcze, które postawiła sobie Habilitantka dotyczyły społeczno-politycznych źródeł powstania Towarzystwa, idei stanowiących podstawę jego działalności, roli jaką odegrali poszczególni działacze Towarzystwa, stosunku do podstawowych kwestii oświatowych w Galicji, dziedzin oświaty objętych działalnością Towarzystwa i wreszcie osiągniętych efektów tych działań.

Niewątpliwie cele te Autorka osiągnęła. Pozostaje jednak pewien niedosyt związany z pominięciem aspektu wychowawczego działalności Towarzystwa Pedagogicznego. Brakuje kompleksowego ujęcia tego zagadnienia i wskazania na wartości, jakie Towarzystwo starało się propagować. Niewątpliwie przegląd artykułów publikowanych w „Szkole” jak i wygłaszanych w poszczególnych oddziałach odczytów umożliwiłby opracowanie tego zagadnienia. Podobnie zresztą wybór obchodzonych przez Towarzystwo wydarzeń i obchodów wskazuje na preferowane wartości. Tak np. w rozdziale dotyczącym popularyzacji wiedzy dowiadujemy o wydawnictwie, które ukazało się z okazji obchodów stułetniej rocznicy powstania Komisji Edukacji Narodowej. Pomija natomiast Autorka zupełnie fakt zorganizowania tych obchodów, które miały wyraźnie cele wychowawcze i które – w moim przekonaniu – dominowały w tym wypadku nad celami popularyzatorskimi. Wspomniana publikacja rocznicowa była tylko ich pokłosiem.

Działalność wychowawcza Towarzystwa jest warta analizy i opisanie. Rysuje się tu kolejne zagadnienie, do którego być może Habilitantka zechce w przyszłości powrócić.

Książka przynosi ciekawe rozważania na temat ruchu nauczycielskiego i życia oświatowego Galicji. Monografia dobrze świadczy o kompetencjach badawczych Habilitantki, zasługuje na wyróżnienie ze względu na wybór problematyki badawczej oraz wykorzystanie zróżnicowanej bazy źródłowej i bogatej literatury przedmiotu. Uzyskany w toku kwerendy materiał faktograficzny został rzeczowo wykorzystany przy jednoczesnej krytycznej jego analizie i konfrontowaniu różnych przekazów. Warto również podkreślić, że praca została napisana klarownym językiem i dobrze się ją czyta.

Monografia stanowiąca główne osiągnięcie naukowe i będąca rezultatem wieloletnich badań, skłania do refleksji i zapewne będzie stanowiła punkt odniesienia w dalszych badaniach nad stowarzyszeniami pedagogicznymi i nauczycielskimi w Galicji oraz nad życiem społecznym i oświatowym w tym zaborze.

W moim przekonaniu przedstawiona przez dr Dorotę Grabowską-Pieńkosz jako najważniejsze osiągnięcie naukowe monografia poświęcona Towarzystwu Pedagogicznemu wnosi istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej.

Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze

a). Członkostwo w redakcjach czasopism naukowych, seriach wydawniczych.

Dr Grabowska-Pieńkosz od roku 2016 jest sekretarzem czasopisma naukowego „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Pedagogika” wydawanego przez UMK. W roku 2023 była redaktorem tematycznym jego tomu 45. poświęconego zagadnieniom historyczno-oświatowym.

b). Udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych

Habilitantka bierze aktywny udział w życiu naukowym prezentując wyniki swych badań na organizowanych w Polsce konferencjach krajowych oraz międzynarodowych. W okresie po uzyskaniu stopnia doktora wygłosiła na nich 17 referatów.

d). Uczestnictwo w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów

Habilitantka w latach 2018-2023 brała udział wpieryw jako współpracownik, a następnie wykonawca merytoryczny, w realizacji grantu „Edukacja, oświata i wychowanie w kształtowaniu polskiej nowoczesności i niepodległości w latach 1905-1918” w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki (kierownik projektu: dr hab. A. Bołdyrew,

Uniwersytet Łódzki). W ramach tego projektu uczestniczyła w przygotowaniu wydawnictwa źródłowego, bibliografii adnotowanej oraz słownika biograficznego.

e). Staże naukowe, wyjazdy studyjne, stypendia

W 2017 roku dr Grabowska-Pieńkosz odbyła miesięczny wyjazd studyjny do Wilna związany z prowadzeniem kwerendy w archiwach i bibliotekach wileńskich. W 2023 roku prowadziła w Wilnie badania archiwalne w ramach stypendium Fundacji Lanckorońskich i Fundacji z Brzezia Lanckorońskich.

W 2019 roku odbyła miesięczne stypendium Fundacji Lanckorońskich i Fundacji z Brzezia Lanckorońskich połączone ze stażem naukowym we Lwowie pod kierunkiem prof. dr hab. Oksany Malanchuk-Rybak. Kolejny, planowany staż naukowy we Lwowie nie odbył się ze względu na pandemię oraz wybuch wojny na Ukrainie.

g). Członkostwo w organizacjach i towarzystwach naukowych

Habilitantka jest członkiem Zespołu Historii Wychowania przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN. Należy do Towarzystwa Historii Edukacji, a od 2015 roku jest sekretarzem jego Koła Toruńskiego.

f). Nagrody i wyróżnienia

Zarówno praca magisterska z zakresu pedagogiki, jak i rozprawa doktorska Habilitantki otrzymały nagrody i wyróżnienia. Praca magisterska „Koncepcja pedagogiki nacjonalistycznej Ernesta Kriecka (1882-1947)” napisana pod kierunkiem prof. dr hab. W. Szulakiewicz otrzymała I nagrodę w konkursie Wydziału Nauk Pedagogicznych UMK w Toruniu na najlepszą pracę magisterską w roku 2010/2011. Rozprawa doktorska zdobyła I Nagrodę im. Prof. Czesława Majoroka w Ogólnopolskim Konkursie Prac Magisterskich i Doktorskich z Historii Edukacji (edycja 2016) oraz została wyróżniona przez Radę Wydziału Nauk Pedagogicznych UMK.

Habilitantka otrzymała również indywidualną nagrodę Rektora UMK za osiągnięcia naukowe (2015) oraz wyróżnienie zespołowe (2019).

Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę

a). Dydaktyka

Działalność dydaktyczną Habilitantka prowadzi i prowadziła na UMK na kierunkach takich jak pedagogika, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz praca socjalna. Opracowywała programy studiów, sylabusy, prowadziła wykłady, ćwiczenia i konwersatoria oraz proseminaria i seminaRIA dyplomowe. Jest również opiekunem praktyk studenckich na kierunku pedagogika. Brała udział w szkoleniach mających na celu podnoszenie kwalifikacji dydaktycznych.

b). Działalność organizacyjna

Habilitantka jest aktywna na swojej uczelni w zakresie działalności organizacyjnej biorąc udział m.in. w pracy Komisji ds. Kształcenia na Wydziale Nauk Pedagogicznych oraz współorganizując konferencje i sympozja naukowe w latach 2006-2017. W 2011 roku założyła i opiekuje się do chwili obecnej Sekcją Historii Wychowania Studenckiego Kola Naukowego Pedagogów.

Brała również udział w pracach trzech komitetów organizacyjnych konferencji naukowych organizowanych przez UMK („Pamięć w pedagogice”, Toruń 2016; „Polska myśl pedagogiczna II połowy XX wieku i początków XXI w. Stan badań – kierunki poszukiwań – projekty badawcze”, Toruń 2016) oraz konferencji „Nauczyciele. Zasłużeni – niedocenienie – zapamiętani” (Kraków 2017) organizowanej przez Zespół Historii Wychowania przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN, UMK oraz Akademię Ignatianum w Krakowie.

c). Działalność w zakresie popularyzacji nauki

Habilitantka od 2013 roku uczestniczy w Toruńskim Festiwalu Nauki i Sztuki przygotowując wydarzenia festiwalowe. W latach 2017-2019 współorganizowała spotkania z cyklu „Dzieje pedagogiki toruńskiej” na Wydziale Nauk Społecznych UMK, których celem jest promocja osiągnięć toruńskich pedagogów. W latach 2018-2019 organizowała konkursy dla młodzieży szkół średnich oraz warsztaty dla uczniów szkół podstawowych dotyczące promowania wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego Torunia. Od 2020 roku organizuje warsztaty prowadzone w środowisku toruńskich przedszkoli i szkół podstawowych w ramach „Dnia nauki przez zabawę”, których celem jest promowanie umiejętności studentów pedagogiki.

d). Współpraca z III sektorem gospodarczym

Od roku 2013 Habilitantka jest członkiem Zarządu Stowarzyszenia Absolwentów UMK. W ramach działalności tej organizacji m.in. przygotowała oraz koordynowała cztery projekty

realizowane w formie szkoleń przeznaczone dla seniorów oraz organizowała zjazdy absolwentów.

Konkluzja

Wysoko oceniam dorobek naukowy dr Doroty Grabowskiej-Pieńkosz, w tym jej rozprawę habilitacyjną „Towarzystwo Pedagogiczne (1868-1921). Założenia ideowe – przemiany organizacyjne i programowe – główne kierunki prac oświatowych”. Uważam, że rozprawa ta wnosi istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej, jaką jest pedagogika. Pozytywnie oceniam również dokonania dydaktyczne, organizacyjne i popularyzatorskie Habilitantki.

Wobec powyższych stwierdzeń i w przekonaniu, że dokonania dr Doroty Grabowskiej-Pieńkosz spełniają wymogi określone w art. 219 ust.1 pkt.2 i 3 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późniejszymi zmianami) wnioskuję o dopuszczenie dr Doroty Grabowskiej-Pieńkosz do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego zmierzających do nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.

Kraków, 18 maja 2024

Justyna Dorus